

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การใช้เรื่องสั้นของมนัส จรรยงค์สอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์" มีความมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์รูปแบบการเขียนของมนัส จรรยงค์ และนำรูปแบบการเขียนของมนัส จรรยงค์มาวางรูปแบบสร้างเป็นแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์นำไปทดลองสอนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสั้นและความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากแบบฝึกทักษะและนักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่เรียนการเขียนจากหลักเกณฑ์การเขียนนวนิยายหรือจะพัฒนาขึ้นหรือไม่ แตกต่างกันหรือไม่ เพียงใด

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้คือนักศึกษาชายหญิง ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับปีที่ 1 วิทยาลัยครูเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2519 จำนวน 80 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบ 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นการวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสั้น ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบความสามารถในการเขียน กำหนดให้เขียนเรื่องราวจากคำหรือภาพที่กำหนดให้ ระยะเวลาในการทำแบบสอบทั้ง 2 ชุด 2 ชั่วโมง 30 นาที นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบปรนัยมาวิเคราะห์ขอสอบรายข้อ หาสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้ของแบบสอบทั้ง 2 ชุด นำข้อสอบทั้ง 2 ชุด ใช้ทดสอบจริงแก่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนบทเรียนและหลังเรียนบทเรียน

ผู้วิจัยทดลองสอนนักศึกษาในกลุ่มทดลองและนักศึกษากลุ่มควบคุมเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สอนกลุ่มทดลองด้วยวิธีการสร้างสรรค์หรือสอนการเขียนจากแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สอนกลุ่มควบคุมแบบธรรมดา หรือ สอนจากหลักเกณฑ์การเขียน

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการเขียนเรื่องสั้น โดยการทดสอบค่า t ของคะแนนจากการสอบก่อนและหลังการทดลองสอนนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม และเปรียบเทียบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบหลังจากการทดลองสอนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่า t

สรุปผลการวิจัย

คะแนนจากแบบสอบของนักศึกษาทั้งหมดที่เป็นตัวอย่างประชากรปรากฏผลดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจ และคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนของนักศึกษากลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จึงอาจสรุปได้ว่า การสอนการเขียนโดยใช้เรื่องสั้นของมนัส จรรย์รงค์เป็นสื่อ ทำให้ความรู้ความเข้าใจ และความสามารถด้านการเขียนของนักศึกษาสูงขึ้น
2. คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจและคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนของนักศึกษากลุ่มควบคุมก่อนและหลังการฝึกไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 จึงอาจเชื่อถือได้ 95% ว่าความรู้ความเข้าใจ และความสามารถด้านการเขียนของนักศึกษาก่อนและหลังการฝึกไม่แตกต่างกัน อาจสรุปได้ว่า การสอนการเขียนโดยใช้หลักเกณฑ์ไม่ทำให้ความรู้ความเข้าใจและความสามารถด้านการเขียนของนักศึกษากลุ่มควบคุมดีขึ้น
3. คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจและความสามารถด้านการเขียนของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จึงอาจเชื่อถือได้ 99% ว่า การสอนทั้ง 2 วิธีให้ผลต่างกัน อาจสรุปได้ว่า การสอนการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หรือใช้เรื่องสั้น ของมนัส จรรย์รงค์เป็นสื่อ สามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และความสามารถด้านการเขียนได้ดีกว่า การสอนการเขียนโดยใช้หลักเกณฑ์

อภิปรายผลและขอเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลกำรวิจัยแสดงว่า

1. แบบสอบทั้งสองชุดมีความยากง่ายระดับปานกลาง เพราะพบว่านักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยจากข้อทดสอบทั้งสองฉบับอยู่ประมาณครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม

2. ความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการเขียนของนักศึกษากลุ่มทดลองหลังการสอนดีขึ้น และศึกษาว่านักศึกษากลุ่มควบคุม ทั้งที่ตั้งสมมุติฐานไว้ แสดงให้เห็นว่า การสอนการเขียนจากแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะพัฒนาความสามารถทางการเขียนของนักศึกษาได้สูงกว่าการสอนการเขียนจากหลักเกณฑ์ การสอนการเขียนจึงควรให้เด็กได้ศึกษาตัวอย่างการเขียนของนักเขียนที่ดีอย่างใกล้ชิด ฝึกทักษะการเขียนและปรับปรุงแก้ไขงานเขียนอย่างจริงจัง

3. ความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการเขียนของนักศึกษากลุ่มควบคุม หรือกลุ่มที่เรียนการเขียนจากหลักเกณฑ์การเขียนดีขึ้นเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย แต่อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ แสดงให้เห็นว่า การสอนการเขียนโดยเน้นหลักเกณฑ์ให้ผลดีน้อยกว่าการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การสอนหลักเกณฑ์จึงควรใช้ประกอบแนวในการเขียน ตัวอย่างงานเขียนที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นจะช่วยเสริมความคิดและกลวิธีการเขียนให้กว้างขวางและน่าสนใจ

เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เลือกแต่งเรื่องจากคำที่กำหนดให้มากกว่าแต่งเรื่องจากภาพ นักศึกษาสามารถใช้ความคิดจินตนาการเรื่องราวจากคำหรือภาพที่กำหนดให้ได้ดีพอสมควร ผลงานของนักศึกษาจากแบบสอบสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดและจินตนาการก่อนสอนการเสนอความคิดและการลำดับความคิดไม่ค่อยแปลกใหม่ นักศึกษาบางคนยังเสนอความคิดอย่างขาดความสมเหตุสมผลและขาดความจริง เช่น นักศึกษาคนหนึ่ง แสดงความพยายามที่จะใช้กลวิธีจบเรื่องแบบพลิกความคาดหมาย สร้างเค้าโครงเรื่องว่า หญิงคนหนึ่งมีลูก เลี้ยงลูกมาสามเดือน หนึ่งวันภายหลังว่า ตนเองมีลูกเป็นตุ๊กตา การสร้างเหตุการณ์และบทสนทนาไม่สมจริง ไม่ชวนให้อ่านคล้อยตาม จึงสื่อความคิดไม่ใคร่ตรงตามที่ต้องการ หลังการทดลองสอน นักศึกษาเสนอความคิดและลำดับความคิดได้ดีขึ้น

2. การใช้ภาษา นอกจากพบปัญหาการใช้คำไม่ตรงความหมาย ผู้กระโดดไม่สละสลวย ปัญหาสำคัญคือการใช้สำนวนภาษาถิ่น แต่ทุกคนได้แสดงถึงความสามารถในการใช้ทรงทำนองเขียนของตนอย่างจริงจัง และถาวร เขียนตามความสามารถของแต่ละคน

3. กลวิธีในการเล่าเรื่อง นักศึกษาส่วนใหญ่นิยมใช้การเสนอเรื่องแบบบรรยายตลอด ไม่ค่อยให้ตัวละครแสดงบทบาทเอง หลังการทดลองสอน นักศึกษาบางคนปรับปรุงกลวิธีให้ตัวละครแสดงบทบาทเองมากขึ้น

4. โครงเรื่อง ก่อนสอนส่วนใหญ่ ถ้าเลือกแต่งเรื่องจากคำที่กำหนดให้ โครงเรื่องมักเป็นเรื่องชายหนุ่มหลงหญิงสาว ถ้าเลือกภาพ มักจะสร้างโครงเรื่องกล่าวถึงปัญหาระหว่างแม่กับลูก หลังสอน นักศึกษาบางคนสร้างโครงเรื่องที่มีความคิดเดิม แต่ปรับปรุงกลวิธีการวางโครงเรื่องให้น่าสนใจขึ้น

5. ทิศนะเด่นที่นักศึกษาเสนอไปในแนวคล้ายๆ กันคือ ชายหนุ่มชาวไทหลอกลวงสาวเหนือ สาวชาวเหนือผิดหวังกลับมาถิ่นเดิม ชายหนุ่มถิ่นเดียวกันมีคุณธรรมยอมรับผิดชอบหญิงสาวที่หลงผิด

ผลงานจากแบบสอบถามแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาทุกคนเขียนได้ในเวลาอันจำกัด บางคนเขียนได้ค่อนข้างดี¹ เมื่อพิจารณาถึงวัย ระดับ และระยะเวลาแห่งการฝึกฝน

อภิปรายผลจากการสังเกตงานเขียนของนักศึกษาจากแบบฝึกทักษะ

จากผลการสังเกตงานเขียนของนักศึกษาโดยส่วนรวม สรุปได้ว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มสามารถสร้างงานเขียนของตนเองได้ นักศึกษากลุ่มตัวอย่างกลางแสดงผลงานบางคนแสดง "แววกวี" นำส่งเสริมให้หมั่นฝึกฝนตนเอง เพื่อเป็นนักใช้ภาษาที่ดี ทุกคนพยายามปรับปรุงตนเองจนสามารถพัฒนาความสามารถการเขียนให้ดีขึ้นในคานต่อไป

1. โครงเรื่อง มีนักศึกษางานบางคนเสนอโครงเรื่องในแนวตามตนเองถึงข้อสงสัย

¹ ดูตัวอย่างงานจากแบบสอบถาม

ที่มีต่อสิ่งมาอย่างมาสนใจ ดังเช่น งานของนายสุรศักดิ์ โล่ห์เพชร²

2. กลวิธีการดำเนินเรื่อง หลายคนใช้วิธีบรรยายสลักรับกับบทสนทนาได้สมจริง บางคนใช้กลวิธีแบบพลิกความคาดหมาย และจินตนาการเรื่องไกลสังคมนาได้อย่างสมเหตุสมผล ดังเช่นงานของ นางสาวพรรณเมกา กอนพิงค์³

3. การใช้ภาษา นักศึกษาทุกคนมีท่วงทำนองเขียนเป็นของตนเอง ทั้งการใช้คำถูกประโยค การเสนอทัศนะต่อชีวิต นักศึกษาคนหนึ่งมีท่วงทำนองเขียนแปลกกว่านักศึกษาคนอื่น ๆ ได้แก่ นายสมบุญ ปานันท์⁴

4. แนวคิด นักศึกษาเสนอแนวคิดที่เหมาะสมแก่วัย วัยหนุ่มสาว วัยแห่งความรัก แนวคิดที่นักศึกษานเสนอมักจะนิยมกล่าวถึง เรื่องความรัก ความผิดหวังจากความรัก ความรักที่หลอกลวง ฯลฯ ผู้ที่เสนอแนวคิดแปลกมีหลายคน เช่น นายสุรศักดิ์ โล่ห์เพชร นางสาววีรวรรณ มโนวรรณ⁵ แนวคิดที่เด่นชัด ส่วนใหญ่สะท้อนปัญหาเรื่องหญิงสาวชาวเหนือถูกหลอกลวง

ขอเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนการเขียน

1. ในการสอนการเขียน ผู้สอนมักยึดกรอบหลายกรอบที่จำกัดการแสดงออก กรอบที่สำคัญคือกรอบเวลา ผู้สอนควรให้เด็กเขียนโดยไม่ต้องกำหนดเวลาเสมอไป เปิดโอกาสให้เด็กเขียนอย่างเสรี กรอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ วิธีคิด ครูไม่ควรยึดกรอบให้ความคิดอยู่ในแนวเดียวกันหมด⁶

2. ครูควรฝึกให้เด็กหาความคิดจากแหล่งต่าง ๆ จากการอ่านหนังสือ การสัมภาษณ์บุคคล การฟังการพูดแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความคิดให้กว้างขวาง และควรฝึก

² คุุภาคนวก, เรื่องสั้นของนายสุรศักดิ์ โล่ห์เพชร.

³ คุุภาคนวก, เรื่องสั้นของนางสาวพรรณเมกา กอนพิงค์.

⁴ คุุภาคนวก, เรื่องสั้นของนายสมบุญ ปานันท์.

⁵ คุุภาคนวก, เรื่องสั้นของนางสาววีรวรรณ มโนวรรณ.

⁶ ตุมบิ อมรวิวัฒน์; คำบรรยายวิชาการเขียนขั้นสูง, พ.ศ. 2517.

เด็กใหญ่จักรวบรวมความคิดเป็นหมวดหมู่ด้วยการทำบันทึกย่อเรื่องหรือปฏิบัติสั้นหนึ่งสัปดาห์เป็นต้น

3. ควรมีโครงการสร้างแบบฝึกทักษะต่าง ๆ แบบฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และครูควรนำแบบฝึกเหล่านี้ฝึกฝนการใช้ภาษาของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

4. ครูควรศึกษาหากวิธีสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้กว้างขวางเพื่อปรับปรุงการสอนให้น่าสนใจ

5. ครูผู้สอนควรลดบทบาทการใช้ภาษาของผู้สอนให้น้อยลง แต่เป็นผู้จัดสถานการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาผู้เรียนให้มากที่สุด

6. ควรจัดโปรแกรมการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์แก่ผู้เรียนทุกระดับโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา

7. Gary⁷ เสนอแนะว่า ครูควรฝึกให้นักเรียนเขียนงานเขียนเชิงปฏิบัติ (Practical Writing) ก่อนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing)

7.1 ให้นักเรียนได้สนุกกับการอ่านและการอภิปรายกัน

7.2 สร้างบรรยากาศอันจะทำให้นักเรียนแสดงความคิดสร้างสรรค์ออกมา

7.3 ยอมรับงานเขียนทุกแบบของนักเรียน ถึงแม้จะไม่ค่อยดีนักก็ตาม

7.4 ส่งเสริมให้นักเรียนเขียนเรื่องลงไปก่อน แล้วจึงย้อนกลับมาตรวจ

ความถูกต้องของภาษา และความเรียบร้อยภายหลัง

7.5 ช่วยเหลือนักเรียนในการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและเขียนใหม่ให้เรียบร้อย

⁷Nancy Gary "Teaching Composition and Composition Skill", The Teacher's Encyclopedia, (Englewood-Cliffs, N.J : Prentice-Hall, Inc, 1966) pp. 559-560.

7.6 ท้าวสาคูอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน และเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ของนักเรียนด้วย อันจะเป็นแรงจูงใจในการเขียน และความรักที่จะเขียนของนักเรียน

งานวิจัยที่ควรทำต่อไป

การวิจัยเรื่องการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยตรงยังมีน้อยมาก ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะได้มีการวิจัยเรื่องนี้ให้กว้างขวางขึ้น เรื่องที่ควรวิจัยมีดังนี้

1. ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนในทำนองเดียวกันนี้ แต่ใช้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบอื่น หรือศึกษาการเขียนเชิงสร้างสรรค์รูปแบบเดียวกัน แต่กับนักศึกษาต่างระดับ
2. ควรศึกษาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบบร้อยกรองของนักศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สิ่งเร้าต่าง ๆ (คำ ภาพ สี แสง ฯลฯ) ในการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์
4. ควรศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านงานสร้างสรรค์กับความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับใดระดับหนึ่ง
5. ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนในทำนองเดียวกันนี้ แต่ควรจับคู่กลุ่มตัวอย่างที่เหมือนกันทุกประการ